

ISSN: 3060-4613

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

O'zbekiston
Milliy Pedagogika
Universiteti

№5(1)
2026

- 13.00.00 Pedagogika fanlari
- 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
- 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
- 13.00.03 Maxsus pedagogika
- 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
- 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
- 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
- 13.00.07 Ta'limda menejment
- 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
- 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
- 07.00.00 Tarix fanlari
- 19.00.00 Psixologiya fanlari
- 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
- 02.00.00 Kimyo fanlari
- 03.00.00 Biologiya fanlari
- 09.00.00 Falsafa fanlari
- 10.00.00 Filologiya fanlari
- 11.00.00 Geografiya fanlari

M

AKTABGACHA VA AKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnal

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Elektron nashr. 418 sahifa,
1-may, 2026-yil.

BOSH MUHARRIR:

Karimova E'zoza Gapijranovna – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vaziri

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI

Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik
Shoumarov G'.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik
Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor
Shermuhhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor
Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Qo'ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)
Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Wookyuu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor
Abdullayeva N. Sh. – Pedagogika fanlari doktori (DSc), professor
Doniyorov S. M. – “Yangi O'zbekiston” va “Pravda Vostoka” gazetalari tahririyati DM bosh muharriri, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan jurnalist, filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (PhD)
Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Mirzayeva F. O. – pedagogika fanlari doktori (DSc), dotsent
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis institute dotsenti
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor
Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)
Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent
Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori
Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Panjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Vaxobov Anvar Abdusattor o'g'li – Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori, dotsent

Muassis: “Tadbirkor va ishbilarmon” MChJ

Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:

Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Minister of Perschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician

Shoumarov G. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician

Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor

Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Shermuhhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor

Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)

Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)

Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)

Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)

Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)

Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)

Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor

Abdullayeva N. Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Professor

Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the DM Editorial Office of the newspapers “Yangi O'zbekiston” and “Pravda Vostoka”, Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Doctor of Philosophy (PhD) in Philology, Associate Professor

Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)

Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor

Mirzayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Associate Professor

Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service

Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor

Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)

Tillashayxova X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics

Ashurov R. R. – Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor

Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region

Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun

Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

Vakhobov Anvar Abdusattor oglu – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences, Associate Professor

“Maktabgacha va maktab ta'limi” jurnali O'zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan:

Pedagogika fanlari bo'yicha: OAK Kengashi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:

- Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
- Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari bo'yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):

- Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
- Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

“Maktabgacha va maktab ta'limi”
jurnali

26.09.2023-yildan

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti
Administratsiyasi huzuridagi Axborot
va ommaviy kommunikatsiyalar
agentligi tomonidan **№C-5669363**
reyestr raqami tartibi bo'yicha
ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA

Maktabgacha ta'lim tashkiloti metodistining boshqaruv funksiyalari.....	10
Qarshibayeva Dilfuza Xidirbayevna	
Texnologik mashinalar va jihozlar ta'lim yo'nalishi talabalarida kasbiy kompetensiyani shakllantirishning pedagogik qonuniyatlari va metodologik tizimini ishlab chiqish	15
Elmanov Abbas Begmat o'g'li, Mirzaumidov Asilbek Shuxratjonovich	
Katta yoshdagi guruh bolalarida o'z-o'zini boshqarish qobiliyatini rivojlantirishda o'yinning roli	19
Ergasheva Farangiz Umidjon qizi, Fayzullayev Sharipboy Nurillayevich	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarida ekologik tafakkurni rivojlantirishning dolzarbligi.....	23
Yaxshiboyeva Nargiza Rustamqulovna	
Umumiy o'rta ta'lim muassasalarida inson resurslarini boshqarishda muvozanatlashgan ko'rsatkichlar tizimidan foydalanishning nazariy asoslari	28
Gulmira Jumanova	
Nomoddiy madaniy merosning talaba-yoshlarni yuksak ma'naviyatli shaxs sifatida tarbiyalashdagi ahamiyati	33
Erboyev Suxrob Abdusalomovich	
Maktabgacha yoshdagi bolalar va ularda hissiy-irodaning shakllanishi	37
Davlatova Zebo Haydarovna	
Zamonaviy oilada avlodlararo munosabatlarning pedagogik-psixologik xususiyatlari	40
Ochilova Farida Baxriddinovna	
Maktab va oliy ta'lim muassasalarida qizlar kitobxonligini rivojlantirish metodlari	44
Qo'chqarova Oysha Oltibayevna	
Buyuk allomalar merosidan foydalanishning metodik holati va mavjud muammolari.....	48
Sevara Mamatkarimova	
Futbol o'yinida to'pga kalla bilan zarba berish.....	53
Xolmaxmatov Boburjon Musurmon o'g'li	
Использование современных инновационных методов в процессе обучения русскому языку в иноязычных группах высшего образовательного учреждения.....	56
Курбанова Шаира Исмаиловна	
Maktabgacha ta'lim mutaxassislarini tayyorlashda zamonaviy pedagogik texnologiyalardan foydalanish ...	60
Kushakova Gulnora Egamkulovna, Muhammadiyeva Shaxzoda Sunnatilla qizi	
Boshlang'ich sinflarda musiqa mashg'ulotlari orqali o'quvchilarning kreativ fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirish metodlari	63
Muminova Feruza Farxodovna	
Alisher Navoiy merosining yoshlar ma'naviy-estetik tarbiyasidagi ahamiyati	70
Qayumxo'jayev Botirxo'ja Ikromxo'ja o'g'li	
Boshlang'ich ta'lim jarayonida amaliy topshiriqlar orqali tayanch kompetensiyalarni shakllantirish metodikasini takomillashtirish	74
Saidova Dilnoza Maripovna	
К вопросу о классификации современной антиутопии.....	78
Дмитрий Валерьевич Пупонин	
Когнитивная гибкость как фактор психологического благополучия старшеклассников в период адаптации к новым образовательным требованиям	82
Муксинова Динора Азаматовна	
Oliy ta'lim muassasalarida ingliz tilida ta'lim beruvchi professor-o'qituvchilarning kasbiy kompetentligini baholash: xalqaro tajribalar qiyosiy tahlili va O'zbekiston amaliyoti	87
Baxtiyarova Muniba Ne'matjon qizi	
Valeologik tarbiya asosida maktabgacha ta'lim tarbiyachilarini tayyorlashda innovatsion va raqamli yondashuvlar	92
Berkinova Charos Islomovna	

Grammatik tushunchalarni o'rgatish metodikasi.....	96
<i>N. R. Masharipova</i>	
Umumiy o'rta ta'lim tizimini takomillashtirish va o'quvchilar bilimni baholashda xorijiy tajribalardan foydalanish finlyandiya ta'lim tizimi misolida.....	99
<i>Obidova Muqaddas Ro'ziqulovna</i>	
The Difference Between Androgogy and Pedagogy.....	106
<i>Pardayeva Aziza Rahmatillojevna</i>	
Elektr mashinalari fanini o'qitishda raqamli ta'lim texnologiyalari.....	110
<i>Shodiyeva Nozina Shuxrat qizi</i>	
Umumta'lim maktablarida direktor o'rinbosarlarining aksiologik yondashuv asosida boshqaruv funksiyalari va vakolatlari hamda maktablarda ma'naviy-ma'rifiy ishlar samaradorligini oshirish yo'llari.....	113
<i>Toxirov Botirjon G'ofurjon o'g'li</i>	
Ispan tili darslarida kommunikativ kompetensiyani shakllantirish usullari	119
<i>Tursunqulov Sanjar Dilmurod o'g'li, Shukurullayeva Feruza Dilmurodovna</i>	
Surxondaryo viloyatida yetishtiriladigan ingichka tolali paxta navlarining qo'llanilishi	124
<i>Ubaydullayeva Komila Bozor qizi</i>	
Bo'lajak tarbiyachilarda empatiya hissini shakllantirishning nazariy asosi	127
<i>Xolmirzayeva Gulbahor Bahodirovna</i>	
Boshlang'ich sinf matematika darslarida raqamli texnologiyalardan foydalanish samaradorligi	130
<i>Raximova Dilshoda Xoliqberdiyevna</i>	
Bo'lajak sport murabbiylarida kognitiv qobiliyatlarni rivojlantirish mexanizmlari	134
<i>Sherzod Shuxratovich Boboyorov</i>	
Oliy ta'lim muassasalarida talabalar sportini rivojlantirishning iqtisodiy va tashkiliy mexanizmlari.....	138
<i>Sangirov Nuriddin Iriskulovich</i>	
Bo'lajak o'qituvchilarning boshqaruv kompetentligini rivojlantirishning integrativ modeli	142
<i>Rasulova Umida Bahodir qizi</i>	
Yashil pedagogikaning konseptual modeli va tamoyillari.....	146
<i>Raxmatova Dilnoza Abdurashidovna</i>	
Ta'lim jarayoni ishtirokchilarida emotsional barqarorlikni shakllantirishning pedagogik-psixologik asoslari ..	149
<i>Boymatova Munavvar Ravshan qizi</i>	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarini tayyorlashda zamonaviy raqamli platformalardan foydalanish samaradorligi.....	152
<i>Lukmonova Salomat Gafurovna</i>	
Rivojlanishida nuqsoni bo'lgan bolalar uchun pedagogik qo'llab-quvvatlash tizimining shakl, metod va vositalari	157
<i>Farmonova Madina Bahriddin qizi</i>	
Innovatsion boshqaruv tizimlarida qaror qabul qilish va kommunikatsiya samaradorligi	161
<i>Sotvoldiyeva Xurliqo G'ayratjon qizi</i>	
Raqamli ta'lim muhitida maktabgacha yoshdagi bolalarning media savodxonligini shakllantirish metodikasi.....	167
<i>Choriyeva Xurmo Panji qizi</i>	
Maktabgacha ta'lim mutaxassislari malakasini oshirish tizimining zamonaviy tendensiyalari va raqamlashtirish jarayonlarining pedagogik ahamiyati.....	172
<i>Qosimova Sh. N., Dusmaxamedov A. A.</i>	
Maktab o'quvchilarida o'zini o'zi tarbiyalashni shakllantirishning pedagogik asoslari (8–9-sinflar asosida)..	177
<i>Norxo'jayeva Lobar Nuriddin qizi</i>	
STEAM loyihalar yordamida boshlang'ich sinf o'quvchilarida ijodiy va tanqidiy tafakkurni shakllantirish	181
<i>Mirjamolova Moxira Abdugaffor qizi</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarini milliy qadriyatlar ruhida tarbiyalashning pedagogik ahamiyati va metodik asoslari.....	188
<i>Axmad Bolqiyev</i>	

Boshlang'ich sinf o'quvchilarini xalqaro baholash dasturlari asosida baholashning pedagogik asoslari.....	191
<i>Shavqiddin Burxonov</i>	
Boshlang'ich ta'limda liderlik va pedagogik menejment muammolari.....	194
<i>Pardaboyev Doston</i>	
Raqamli ta'lim muhiti: tushunchasi, strukturasi va rivojlanish tendensiyalari.....	197
<i>Kulboyeva Dilnoza Abdug'afurovna</i>	
Особенности применения графических органайзеров на практических занятиях по дисциплине “Практикум литературы народов СНГ”.....	199
<i>Татьяна Викторовна Половинкина</i>	
Historical Stages in the Study and Treatment of Scoliosis (Spinal Curvature).....	204
<i>Shermatova Mokhira Baxodir qizi</i>	
Talaba qizlarga badiiy gimnastika cho'qmori yordamida bajariladigan fundamental mashqlarni o'rgatish....	209
<i>Musharafxon Sultanova</i>	
Oliy ta'limda tarbiyaviy ishlarni tashkil etish bo'yicha xalqaro modellarning qiyosiy tahlili.....	213
<i>Ziyotova Madina</i>	
Sport mutaxassislarini tayyorlashda voleybol o'qituvchisining ko'nikmalari va uslubi	216
<i>Turg'unov Baxtiyor O'rolovich</i>	
Matematik masalalarni yechish jarayonida boshlang'ich sinf o'quvchilarining mantiqiy fikrlash va ijtimoiy kompetensiyalarini rivojlantirish	220
<i>Yusupova Latofat Nuriddinovna</i>	
Zamonaviy sharoitda bo'lajak o'qituvchilarda deontologik kompetentlikni rivojlantirishning innovatsion texnologiyalari	228
<i>Nasirova Nigora Baxtiyor qizi</i>	
Paraengil atletika mashg'ulotlarida individual yondashuvning ahamiyati	233
<i>Abduxoliqova Shoiraxon Akramjon qizi</i>	
Biologiya fanini o'qitishda xalq pedagogikasi elementlaridan foydalanish orqali ekologik madaniyatni rivojlantirish	239
<i>Baxrombekova Sojidxon Sherzodjon qizi</i>	
Maktab texnologik ta'limida axborot texnologiyalaridan foydalanishning o'quv samaradorligiga ta'siri: o'rta muddatli istiqbollar (2027–2031)	245
<i>Berdiyeva Gulnoza Rizoqulovna, Tursunov Sherzod Ziyat o'g'li, Ismatullayev Javohir Ubaydulla o'g'li</i>	
Axborot texnologiyalaridan foydalanish orqali jismoniy tarbiya va sport tizimini boshqarish samaradorligini oshirish	251
<i>Eryigitov Dilshod Xolboyevich</i>	
Enhancing Speaking Skills Productively in English	255
<i>J. M. Fayzullayev, G. R. Elmonova</i>	
Nutqida nuqsoni bo'lgan katta guruh bolalari bilan ishlashning ilmiy-nazariy asoslari	259
<i>Jumanova Iroda Nomozovna, Fayzullayev Sharipboy Nurillayevich</i>	
2–3 yoshli bolalarning maktabgacha ta'lim tashkilotiga ijtimoiy moslashuvi: nazariy va empirik tahlil	263
<i>Klicheva Dilnoza Zulfon qizi</i>	
Inson–texnika tizimida ta'lim olayotgan talabalarda iste'dod namoyon bo'lishining psixologik xususiyatlari	267
<i>Kuvandikova Gulnora Gulamovna</i>	
Bo'lajak pedagoglarning mutaxassis sifatida shakllanishida xavotirlanish holatining namoyon bo'lishi.....	270
<i>Nuriddinov Rasuljon Samitjon o'g'li</i>	
Maktabgacha ta'lim muassasalarida bolalarni maktabga tayyorlashda zamonaviy psixologik-pedagogik yondashuv.....	274
<i>Nuriddinova Maysara Ikramovna, Kodirova Albina Faridovna</i>	
Talabalarda qaror qabul qilishning pedagogik-psixologik xususiyatlari	279
<i>Rajabova Go'zal Zarifovna</i>	
Musobaqa oldi psixologik tayyorgarlikning tezkorlikka ta'siri.....	283
<i>Sitora Elova Axmatkulovna</i>	

Pediatriya ta'limida sun'iy intellekt – talaba uchun virtual assistent.....	287
<i>Umarkulov Muhtorali Islomkulovich</i>	
Bo'lajak jismoniy tarbiya mutaxassislarida jismoniy savodxonlikni rivojlantirishning pedagogik asoslari.....	290
<i>Xakimov Xurshid Nozimovich</i>	
Сущность и виды познавательной активности детей 5–6 лет.....	294
<i>Джамилова Н. Н., Кудратова М. У.</i>	
Uzluksiz ta'lim jarayonida mustaqil fikrlovchi, ijodkor shaxsni tarbiyalashning pedagogik-psixologik masalalari.....	298
<i>Siddiqova Sanobar Xaydarovna</i>	
Ta'lim jarayonida o'quvchilarning bilish, ijodiy faolligini oshirish.....	301
<i>Siddiqova Sanobar Xaydarovna, Qushoqova Guzal</i>	
Badiiy adabiyotda Ibn Sino obrazining yaratilishidagi o'ziga xosliklar.....	304
<i>Tangirov A. J.</i>	
Ta'lim klasteri asosida zaif eshituvchi bolalarni inklyuziv ta'lim muhitiga moslashtirishning pedagogik mexanizmlari.....	309
<i>Dilnoza Xushvaktovna Ernazarova</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda sog'lom turmush tarzini shakllantirish.....	313
<i>Payzullaeva Gozsal Bayrambayevna</i>	
Bo'lajak tarbiyachilarda pedagogik mas'uliyat ko'nikmasini rivojlantirishning nazariy-amaliy asoslari.....	317
<i>Maxramova Gulchexra Maxsudbek qizi</i>	
Maxsus ta'lim tizimida innovatsion texnologiyalardan foydalanishning pedagogik samaradorligi.....	320
<i>Tashkenbayeva Dilafuz Baxtiyor qizi</i>	
Boshlang'ich sinf o'qituvchisining kasbiy kompetentligini rivojlantirishga qo'yiladigan talablar.....	325
<i>Xazratkulova Shoira Noraliyevna</i>	
Musiq madaniyati darslarida multimedia vositalarida musiqa o'qituvchisining kompetensiyaviy tayyorgarligi.....	329
<i>Qudratova Elnoz Ismatillayevna, Ismailova Sevinch, G'oibnazarov Elmurod</i>	
Boshlang'ich ta'limda nutqiy kompetensiyani rivojlantirishning didaktik modeli.....	334
<i>Tillaboyeva Havasxon</i>	
Diskursiv yondashuv asosida boshlang'ich sinf o'quvchilarining nutq madaniyatini rivojlantirish metodikasini takomillashtirish.....	340
<i>Boynazarova Nilufar Tilovmurot qizi</i>	
Millatlarning o'ziga xos dunyoqarashining psixologik xususiyatlari.....	346
<i>Murxashev Axmadxon Olimjon o'g'li</i>	
Umumiy o'rta ta'lim maktab o'quvchilarining intellektual-ijodiy kompetentligini rivojlantirishning pedagogik strategiyalari.....	349
<i>Ergasheva Sitora Baxriddin qizi</i>	
Sinergetik yondashuv asosida bo'lajak o'qituvchilarni tayyorlashni takomillashtirish zarurati va imkoniyatlari.....	353
<i>Xo'shboqova Surayyo Baxtiyor qizi</i>	
Interfaol metodlar asosida o'smirlarda mustaqil tafakkurni rivojlantirish.....	357
<i>Ismoilova Mashxura Mashrabbek qizi</i>	
Boshlang'ich sinflarda matematika o'qitishda zamonaviy pedagogik texnologiyalardan foydalanish.....	360
<i>Kuvanakova Guljaxon</i>	
The Role of Autonomous Learning in Developing English Language Proficiency of University Students in Uzbekistan.....	363
<i>Omonova Kamola, Mutabar Zikriddinova</i>	
Maktablarda fasilitator faoliyatini tashkil etish borasida ayrim mulohazalar.....	366
<i>Qahhorova Marjona Ixtiyor qizi</i>	
Модель и педагогические условия формирования профессиональных компетенций будущих учителей в области информационной безопасности.....	370
<i>Сагинбаева Кымбат Кенжегалиевна, Нуриддинова Майсара Икрамовна</i>	

Boshlang'ich sinf darslarida kreativ fikrlashni rivojlantirishda zamonaviy pedagogik metodlardan foydalanish.....	374
Xudoynazarova Muxlisa Bakhadirovna	
Совершенствование методической компетентности будущих учителей начальных классов на основе креативного подхода	377
Дониёрова Лайло Худайбердиевна	
Talabalar guruhida jipslikning shakllanishida liderlikning ta'siri	385
Asrarchanova E. A., Bo'riboeva Mahliyo Anorboy qizi	
Musiqa to'garaklarida o'quvchilarga cholg'u asboblari ijro etishni o'rgatish uslublari	388
Q. Boboqulov, Jazilov Shuhrat Rustamovich	
Состояние проблемы в практике школ Узбекистана на современном этапе.....	391
Муминова М. Р.	
Paradigmal yondashuv asosida boshlang'ich ta'lim yo'nalishi talabalarining tarbiyaviy kompetensiyalarini rivojlantirishning o'rganilganlik darajasi va nazariy asoslari	394
Hayitova Oydinoy Po'latbekovna	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarida shaxsiy pedagogik kompetensiyani aniqlash metodologiyasi	401
D. O'. Yo'ldosheva, J. A. Jovliyev	
Bo'lajak o'qituvchilarning kasbiy tayyorgarligida aktdan foydalanishning ilmiy asoslari	405
Jo'liboyeva Sevinch Abloqul qizi	
Zamonaviy media matnlarida salbiy his-tuyg'ularni ifodalovchi lisoniy birliklarning qo'llanilishi va ularning kommunikativ-pragmatik funksiyalari	408
Jo'rayeva Nafosatxon Muxsinjon qizi	
Bulutli Web-Gat texnologiyalari muhitida talabalarning fazoviy fikrlash ko'nikmalarini shakllantirish: kvazi-eksperimental tadqiqot natijalari.....	412
Sangirova Mahfuza Hasanovna	

BO'LAJAK BOSHLANG'ICH SINIF O'QITUVCHILARIDA SHAXSIY PEDAGOGIK KOMPETENSIYANI ANIQLASH METODOLOGIYASI

D. O'. Yo'ldosheva

Termiz davlat pedagogika instituti

J. A. Jovliyev

Termiz davlat pedagogika instituti

Annotatsiya: Zamonaviy ta'lim tizimida bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining kasbiy tayyorgarligi, ayniqsa, ularning shaxsiy pedagogik kompetensiyalarini shakllantirish muhim ahamiyat kasb etadi. Pedagogik faoliyatning samaradorligi nafaqat bilim va metodik tayyorgarlikka, balki o'qituvchining shaxsiy sifatleri, kommunikativ madaniyati, empatiyasi, refleksiya va innovatsion fikrlash qobiliyatlariga ham bog'liqdir. Shu sababli bo'lajak o'qituvchilarda shaxsiy pedagogik kompetensiyani aniqlash, baholash va rivojlantirish zamonaviy pedagogika oldida turgan dolzarb vazifalardan biri hisoblanadi. Ushbu jarayonda o'qituvchilarning individual xususiyatlarini hisobga olish, ularning kasbiy o'sishiga yo'naltirilgan metodik yondashuvlarni ishlab chiqish muhim o'rin tutadi. Mazkur tadqiqotning asosiy maqsadi bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarida shaxsiy pedagogik kompetensiyani aniqlash metodologiyasini ishlab chiqish hamda ularning kasbiy rivojlanish samaradorligini oshirishga xizmat qiluvchi omillarni ilmiy asosda yoritishdan iborat. Shuningdek, pedagoglarning shaxsiy sifatleri, kommunikativ ko'nikmalari, pedagogik refleksiya darajasi va kasbiy motivatsiyasini baholash mezonlarini aniqlashga alohida e'tibor qaratiladi.

Tadqiqot jarayonida ilmiy-nazariy tahlil, pedagogik kuzatuv, so'rovnomalar, suhbat, taqqoslash hamda tizimli yondashuv metodlaridan foydalanildi. Shuningdek, bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarida shaxsiy pedagogik kompetensiyani aniqlashga qaratilgan diagnostik vositalar va baholash mezonlari ishlab chiqildi hamda amaliyotda sinovdan o'tkazildi. Tadqiqot davomida bo'lajak o'qituvchilarning shaxsiy sifatleri, kommunikativ ko'nikmalari, pedagogik refleksiya darajasi, kasbiy motivatsiyasi va innovatsion fikrlash qobiliyatlari tahlil qilindi. Shuningdek, ularning pedagogik faoliyatga tayyorgarligi, o'quvchilar bilan samarali muloqot o'rnatish, individual yondashuvni qo'llash hamda ta'lim jarayonini tashkil etish bo'yicha ko'nikmalari o'rganildi. Mazkur metodlar bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining shaxsiy pedagogik kompetensiyasi darajasini aniqlash, ularning kasbiy rivojlanish yo'nalishlarini belgilash hamda pedagogik tayyorgarlikni takomillashtirishga xizmat qildi. Tadqiqot natijalari bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarida shaxsiy pedagogik kompetensiya darajasi ularning kelajakdagi kasbiy faoliyati samaradorligiga bevosita ta'sir ko'rsatishini tasdiqladi.

Aniqlanishicha, shaxsiy pedagogik kompetensiyalari yetarli darajada rivojlangan bo'lajak o'qituvchilar o'quvchilar bilan samarali muloqot o'rnatish, individual yondashuvni amalga oshirish hamda pedagogik jarayonni to'g'ri tashkil etishda yuqori natijalarga erishadi. Shuningdek, tadqiqot davomida ishlab chiqilgan diagnostik mezonlar asosida bo'lajak o'qituvchilarning shaxsiy sifatleri, kommunikativ kompetensiyalari, pedagogik refleksiya darajasi, kasbiy motivatsiyasi va pedagogik yondashuvlari tahlil qilindi. Natijalar shuni ko'rsatdiki, shaxsiy pedagogik kompetensiyalari rivojlangan talabalar o'quv jarayonini tashkil etishda ijodiy va moslashuvchan yondashuvni qo'llaydi hamda o'quvchilarning individual xususiyatlarini hisobga olgan holda samarali faoliyat yuritadi. Bundan tashqari, tadqiqot jarayonida bo'lajak o'qituvchilarning shaxsiy pedagogik kompetensiyalarini rivojlantirishda zamonaviy pedagogik texnologiyalar, reflektiv yondashuvlar va amaliy mashg'ulotlarning muhim o'rin tutishi aniqlandi. Ushbu yondashuvlar orqali talabalar o'z pedagogik faoliyatini tahlil qilish, xatolar ustida ishlash va kasbiy o'sishga erishish imkoniyatiga ega bo'ladi. Shuningdek, shaxsiy pedagogik kompetensiyani tizimli baholash bo'lajak o'qituvchilarning kasbiy rivojlanish yo'nalishlarini aniqlash, ularning pedagogik tayyorgarligini takomillashtirish hamda ta'lim sifatini oshirishda muhim ahamiyat kasb etadi. Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarida shaxsiy pedagogik kompetensiyani aniqlash va baholash ta'lim tizimini rivojlantirishning muhim yo'nalishlaridan biri hisoblanadi.

Mazkur jarayon bo'lajak o'qituvchilarning kasbiy va shaxsiy sifatlarini rivojlantirish, ularning pedagogik faoliyatga tayyorgarligini oshirish hamda samarali ta'lim muhitini tashkil etishga xizmat qiladi. Shaxsiy pedagogik kompetensiyani muntazam ravishda tahlil qilish va rivojlantirish orqali bo'lajak o'qituvchilarning kommunikativ ko'nikmalari, reflektiv fikrlashi, kasbiy motivatsiyasi va ijodiy yondashuvi shakllanadi. Bu esa ularning kelgusida o'quvchilar bilan samarali ishlashiga, individual yondashuvni amalga oshirishiga hamda ta'lim jarayonini zamonaviy pedagogik yondashuvlar asosida tashkil etishiga imkon yaratadi. Shuningdek, shaxsiy pedagogik kompetensiyani tizimli baholash bo'lajak o'qituvchilarning kasbiy rivojlanish yo'nalishlarini aniqlash, pedagogik tayyorgarlikni takomillashtirish hamda ta'lim sifatini oshirishda muhim ahamiyat kasb etadi.

Kalit so'zlar: shaxsiy pedagogik kompetensiya, boshlang'ich ta'lim, bo'lajak o'qituvchi, pedagogik kompetensiya, kommunikativ ko'nikmalar, refleksiya, kasbiy motivatsiya, pedagogik faoliyat, diagnostika, ta'lim samaradorligi.

Abstract: In the modern education system, the professional training of future primary school teachers, particularly the formation of their personal pedagogical competence, is of great importance. The effectiveness of pedagogical activity is determined not only by the level of knowledge and methodological preparedness but also by the teacher's personal qualities, communicative culture, empathy, reflection, and ability for innovative thinking. In this regard, identifying, assessing, and developing the personal pedagogical competence of future teachers is one of the pressing tasks of contemporary pedagogy. In this process, special attention is paid to taking into account the individual characteristics of teachers and developing methodological approaches aimed at their professional growth. The main objective of this study is to develop a methodology for determining the level of personal pedagogical competence of future primary school teachers, as well as to provide a scientific justification for the factors contributing to the improvement of the effectiveness of their professional development. Particular attention is given to identifying the criteria for assessing teachers' personal qualities, communicative skills, level of pedagogical reflection, and professional motivation. The study employed methods of scientific-theoretical analysis, pedagogical observation, questionnaires, interviews, comparative analysis, and a systemic approach. In addition, diagnostic tools and criteria aimed at determining the personal pedagogical competence of future primary school teachers were developed and tested in practice. During the research, the personal qualities of future teachers, their communicative skills, level of pedagogical reflection, professional motivation, and ability for innovative thinking were analyzed. Their readiness for pedagogical activity, ability to establish effective interaction with students, apply an individual approach, and organize the educational process were also examined. These methods made it possible to determine the level of personal pedagogical competence of future primary school teachers, identify the directions of their professional development, and define ways to improve pedagogical training. The results of the study showed that the level of personal pedagogical competence of future primary school teachers has a direct impact on the effectiveness of their future professional activity. It was found that students with a high level of developed personal pedagogical competence achieve better results in establishing effective interaction with students, implementing an individual approach, and organizing the pedagogical process. Moreover, based on the developed diagnostic criteria, the personal qualities of future teachers, their communicative competencies, level of pedagogical reflection, professional motivation, and pedagogical approaches were analyzed. The results indicate that students with well-developed personal pedagogical competence demonstrate a creative and flexible approach to organizing the educational process, taking into account the individual characteristics of learners. It was also established that modern pedagogical technologies, reflective approaches, and practice-oriented training play an important role in the development of personal pedagogical competence of future teachers. These approaches contribute to the formation of students' ability to analyze their own pedagogical activities, work on mistakes, and achieve professional growth. A systematic assessment of personal pedagogical competence makes it possible to determine the directions of professional development of future teachers, improve their pedagogical training, and enhance the quality of education. The identification and assessment of the personal pedagogical competence of future primary school teachers is one of the key directions in the development of the education system. This process contributes to the development of both professional and personal qualities of teachers, increases their readiness for pedagogical activity, and ensures the creation of an effective educational environment. Regular analysis and development of personal pedagogical competence contribute to the formation of communicative skills, reflective thinking, professional motivation, and a creative approach in future teachers. This, in turn, ensures their readiness for effective interaction with students, implementation of an individual approach, and organization of the educational process based on modern pedagogical approaches. Furthermore, a systematic assessment of personal pedagogical competence allows for identifying directions for the professional development of future teachers, improving their pedagogical training, and enhancing the quality of education.

Key words: personal pedagogical competence, primary education, future teacher, pedagogical competence, communicative skills, reflection, professional motivation, pedagogical activity, diagnostics, educational effectiveness.

Аннотация: В современной системе образования профессиональная подготовка будущих учителей начальных классов, особенно формирование их личной педагогической компетентности, приобретает особую значимость. Эффективность педагогической деятельности определяется не только уровнем знаний и методической подготовленности, но и личностными качествами педагога, его коммуникативной культурой, эмпатией, рефлексией и способностью к инновационному мышлению. В связи с этим выявление, оценка и развитие личной педагогической компетентности у будущих учителей являются одной из актуальных задач современной педагогики. В данном процессе важное место занимает учёт индивидуальных особенностей педагогов и разработка методических подходов, направленных на их профессиональный рост. Основной целью данного исследования является разработка методологии определения уровня личной педагогической компетентности будущих учителей начальных классов, а также научное обоснование факторов, способствующих повышению эффективности их профессионального развития. Особое внимание уделяется определению критериев оценки личностных качеств педагогов, их коммуникативных навыков, уровня педагогической рефлексии и профессиональной мотивации.

В ходе исследования были использованы методы научно-теоретического анализа, педагогического наблюдения, анкетирования, интервью, сравнительного анализа, а также системного подхода. Кроме того, были разработаны и апробированы диагностические инструменты и критерии, направленные на определение уровня личной педагогической компетентности будущих учителей начальных классов. В процессе исследования были проанализированы личностные качества будущих педагогов, их коммуникативные навыки, уровень педагогической рефлексии, профессиональная мотивация и способность к инновационному мышлению. Также изучались их готовность к педагогической деятельности, умение устанавливать эффективное взаимодействие с учащимися, применять индивидуальный подход и организовывать образовательный процесс.

Данные методы позволили определить уровень личной педагогической компетентности будущих учителей начальных классов, выявить направления их профессионального развития и определить пути совершенствования педагогической подготовки. Результаты исследования показали, что уровень личной педагогической компетентности будущих учителей начальных классов оказывает непосредственное влияние на эффективность их будущей профессиональной деятельности. Установлено, что студенты с высоким уровнем развития личной педагогической компетентности достигают более высоких результатов в установлении эффективного взаимодействия с учащимися, реализации индивидуального подхода и организации педагогического процесса.

Кроме того, на основе разработанных диагностических критериев были проанализированы личностные качества будущих учителей, их коммуникативные компетенции, уровень педагогической рефлексии, профессиональная мотивация и педагогические подходы. Полученные результаты свидетельствуют о том, что студенты с развитой личной педагогической компетентностью демонстрируют творческий и гибкий подход к организации учебного процесса, учитывая индивидуальные особенности учащихся. Также установлено, что важную роль в развитии личной педагогической компетентности будущих учителей играют современные педагогические технологии, рефлексивные подходы и практико-ориентированные занятия. Эти подходы способствуют формированию у студентов способности к анализу собственной педагогической деятельности, работе над ошибками и профессиональному росту. Системная оценка личной педагогической компетентности позволяет определить направления профессионального развития будущих педагогов, совершенствовать их педагогическую подготовку и повышать качество образования.

Определение и оценка личной педагогической компетентности будущих учителей начальных классов являются одним из ключевых направлений развития системы образования. Данный процесс способствует развитию профессиональных и личностных качеств педагогов, повышению их готовности к педагогической деятельности и созданию эффективной образовательной среды. Регулярный анализ и развитие личной педагогической компетентности способствуют формированию коммуникативных навыков, рефлексивного мышления, профессиональной мотивации и творческого подхода у будущих учителей. Это, в свою очередь, обеспечивает их готовность к эффективному взаимодействию с учащимися, реализации индивидуального подхода и организации образовательного процесса на основе современных педагогических подходов. Кроме того, системная оценка личной педагогической компетентности позволяет определить направления профессионального развития будущих учителей, совершенствовать их педагогическую подготовку и повышать качество образования.

Ключевые слова: личная педагогическая компетентность, начальное образование, будущий учитель, педагогическая компетентность, коммуникативные навыки, рефлексия, профессиональная мотивация, педагогическая деятельность, диагностика, эффективность образования.

KIRISH

Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarida shaxsiy pedagogik kompetensiyani aniqlash metodologiyasi zamonaviy ta'lim tizimining eng muhim yo'nalishlaridan biri hisoblanadi. Chunki bugungi kunda ta'lim sifati bevosita o'qituvchining kasbiy va shaxsiy tayyorgarlik darajasiga bog'liq. Ayniqsa, boshlang'ich ta'lim bosqichida faoliyat yuritadigan pedagoglar uchun bu masala yanada dolzarb, sababi aynan shu bosqichda bolalarda bilim olishga bo'lgan dastlabki munosabat, qiziqish va o'quv faoliyatiga bo'lgan motivatsiya shakllanadi. Shuning uchun ham bo'lajak o'qituvchilarda shaxsiy pedagogik kompetensiyani aniqlash, baholash va rivojlantirish tizimli yondashuvni talab etadi.

Shaxsiy pedagogik kompetensiya deganda o'qituvchining nafaqat nazariy bilimlari, balki uning shaxsiy fazilatlarini, pedagogik mahorati, kommunikativ qobiliyatlari, kasbiy mas'uliyati va o'z ustida ishlashga bo'lgan intilishi tushuniladi. Bu tushuncha o'z ichiga keng ko'lamdagi ko'nikma va malakalarni qamrab oladi. Jumladan, o'qituvchining o'quvchilar bilan samarali muloqot o'rnatish, ularning individual xususiyatlarini inobatga olishi, ta'lim jarayonini to'g'ri tashkil eta bilishi, innovatsion metodlardan foydalanishi va o'z faoliyatini tahlil qila olishi shaxsiy pedagogik kompetensiyaning asosiy tarkibiy qismlari hisoblanadi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Mazkur kompetensiyani aniqlash metodologiyasi bir necha yondashuvlar asosida amalga oshiriladi. Eng avvalo, diagnostik yondashuv muhim ahamiyatga ega bo'lib, u orqali bo'lajak o'qituvchining mavjud bilim va ko'nikmalari aniqlanadi. Bu jarayonda turli testlar, so'rovnomalar, kuzatuvlar va amaliy topshiriqlardan foydalaniladi. Diagnostika natijalari asosida talabning kuchli va rivojlantirishga muhtoj jihatlari aniqlanadi. Bu esa keyingi pedagogik faoliyatni rejalashtirishda muhim asos bo'lib xizmat qiladi. Shuningdek, refleksiv yondashuv ham muhim o'rin tutadi. Bu yondashuv bo'lajak o'qituvchining o'z faoliyatini tahlil qila olish, xatolarini anglash va ularni bartaraf etishga intilish qobiliyatini rivojlantirishga qaratilgan. Refleksiya jarayonida talaba o'zining pedagogik faoliyatiga baho beradi, qaysi jihatlari muvaffaqiyatli bo'lganini, qaysilari ustida ishlash kerakligini aniqlaydi. Bu esa uning kasbiy o'sishiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi.

Yana bir muhim jihat – kompetensiyaviy yondashuv bo'lib, u ta'lim jarayonini natijaga yo'naltirilgan holda tashkil etishni nazarda tutadi. Bu yondashuv asosida bo'lajak o'qituvchi nafaqat bilim oladi, balki uni amaliyotda qo'llashni ham o'rganadi. Masalan, darslarni rejalashtirish, o'quvchilar bilan ishlash, turli pedagogik vaziyatlarda to'g'ri qaror qabul qilish kabi ko'nikmalar shakllantiriladi. Bu jarayonda interaktiv metodlar, muammoli vaziyatlar va amaliy mashg'ulotlar muhim rol o'ynaydi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Bo'lajak o'qituvchilarda shaxsiy pedagogik kompetensiyani aniqlashda pedagogik amaliyot ham katta ahamiyatga ega. Amaliyot davomida talabalar real sinf muhitida ishlash imkoniyatiga ega bo'ladilar. Bu jarayonda ular o'z bilim va ko'nikmalarini sinovdan o'tkazadilar, o'quvchilar bilan muloqot qiladilar, dars o'tadilar va o'z faoliyatlarini baholaydilar. Tajribali o'qituvchilar va metodistlar tomonidan beriladigan tavsiyalar esa ularning kasbiy rivojlanishiga yordam beradi.

Shaxsiy pedagogik kompetensiyani aniqlashda kommunikativ qobiliyatlar ham alohida o'rin tutadi. O'qituvchi o'quvchilar, ota-onalar va hamkasblar bilan samarali muloqot o'rnata olishi zarur. Bu esa uning pedagogik faoliyati samaradorligini oshiradi. Muloqot jarayonida o'qituvchi o'z fikrini aniq va ravon ifoda etishi, boshqalarni tinglay olishi va ular bilan hamkorlikda ishlay olishi muhimdir.

Shuningdek, axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish ko'nikmasi ham zamonaviy o'qituvchi uchun zarur kompetensiyalardan biridir. Bugungi raqamli davrda o'qituvchi turli elektron resurslardan foydalanishi, dars jarayonini zamonaviy texnologiyalar asosida tashkil etishi lozim. Bu esa o'quvchilarning qiziqishini oshiradi va ta'lim samaradorligini ta'minlaydi.

Bo'lajak o'qituvchilarda shaxsiy pedagogik kompetensiyani rivojlantirishda motivatsiya ham muhim omil hisoblanadi. Talabaning o'z kasbiga bo'lgan qiziqishi, o'z ustida ishlashga bo'lgan intilishi va yangiliklarga ochiqligi uning kasbiy rivojlanishiga bevosita ta'sir qiladi. Shu sababli ta'lim jarayonida talabalarda ijobiy motivatsiyani shakllantirishga alohida e'tibor qaratish lozim. Bundan tashqari, individual yondashuv ham muhim ahamiyatga ega. Har bir talabaning o'ziga xos xususiyatlari, qiziqishlari va rivojlanish darajasi mavjud. Shuning uchun ham pedagogik kompetensiyani aniqlash va rivojlantirish jarayonida individual yondashuvni qo'llash zarur. Bu orqali har bir talabaning salohiyati to'liq ochib beriladi.

Shaxsiy pedagogik kompetensiyani aniqlash metodologiyasida baholash tizimi ham muhim o'rin tutadi. Baholash jarayoni faqatgina yakuniy natijani emas, balki o'qituvchining rivojlanish dinamikasini ham aks ettirishi kerak. Formativ va summativ baholash usullaridan foydalanish orqali talabaning o'sish jarayoni muntazam kuzatib boriladi. Bu esa uning o'z ustida ishlashiga rag'batlantiradi.

Shu bilan birga, o'z-o'zini baholash ko'nikmasini shakllantirish ham muhimdir. Talaba o'zining kuchli va zaif tomonlarini anglab, mustaqil ravishda rivojlanish yo'llarini belgilashi kerak. Bu esa uning kasbiy mustaqilligini oshiradi va o'z faoliyatiga tanqidiy yondashishni o'rgatadi.

XULOSA

Umuman olganda, bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarida shaxsiy pedagogik kompetensiyani aniqlash murakkab va ko'p bosqichli jarayon bo'lib, u turli metodlar va yondashuvlarni o'z ichiga oladi. Bu jarayon orqali o'qituvchilarning kasbiy tayyorgarligi oshiriladi, ularning pedagogik mahorati rivojlantiriladi va zamonaviy ta'lim talablariga mos kadrlar tayyorlanadi.

Xulosa sifatida aytish mumkinki, shaxsiy pedagogik kompetensiyani aniqlash va rivojlantirish ta'lim tizimining muhim vazifalaridan biri hisoblanadi. Bu jarayonni samarali tashkil etish orqali kelajakda yuqori malakali, ijodkor va mas'uliyatli o'qituvchilarni tayyorlash mumkin. Bunday pedagoglar esa o'z navbatida jamiyat taraqqiyotiga munosib hissa qo'shadi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Muslimov N.A. Bo'lajak kasb ta'limi o'qituvchilarini kasbiy shakllantirishning metodik asoslari. – Toshkent: Fan, 2007.
2. Ibragimov X.I., Abdullayeva Sh.A. Pedagogika nazariyasi. – Toshkent: Fan va texnologiya, 2008.
3. Ro'ziyeva D.I., Tolipov O'.Q. Pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahorat. – Toshkent: Innovatsiya-Ziyo, 2019.
4. Xodjayev B.X. Umumiy pedagogika nazariyasi va amaliyoti. – Toshkent: Sano-standart, 2017.
5. Mavlonova R.A., Rahmonqulova N.H. Boshlang'ich ta'limda innovatsiyalar. – Toshkent: TDPU, 2007.
6. Babamuratov E., Dzhuraeva U., Zhovliev Z. Methods of ideological work for youth with ideological depression. World Bulletin of Social Sciences, 27, 136-143, 2023.
7. Jovliev J. Education of primary class students in the spirit of national and universal values technology. Open Access Repository, 10(10), 51–55, 2023.

-
- 13.00.00 Pedagogika fanlari
 - 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
 - 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
 - 13.00.03 Maxsus pedagogika
 - 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
 - 13.00.07 Ta'limda menejment
 - 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
 - 07.00.00 Tarix fanlari
 - 19.00.00 Psixologiya fanlari
 - 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
 - 02.00.00 Kimyo fanlari
 - 03.00.00 Biologiya fanlari
 - 09.00.00 Falsafa fanlari
 - 10.00.00 Filologiya fanlari
 - 11.00.00 Geografiya fanlari

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Ashurov

Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2026. №5(1)

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzirimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.